

Колоректальний рак: українська

Bowel cancer: Ukrainian

В цьому матеріалі міститься інформація про рак кишечника та методи його лікування.

Якщо у вас виникнуть запитання щодо цього матеріалу, зверніться до свого лікаря або медсестри в лікарні, де ви проходитье лікування.

Ви також можете телефонувати до організації Макміллан Кенсер Саппорт (Macmillan Cancer Support) за безкоштовним номером **0808 808 00 00** з 8:00 до 20:00 (без вихідних). У нас є перекладачі, отже ви зможете поговорити з нами українською мовою. Зателефонувавши, скажіть англійською, яка мова вам потрібна.

Додаткова інформація про рак вашою та іншими мовами розміщена за посиланням: macmillan.org.uk/translations

У цьому матеріалі висвітлюються такі теми:

- Кишечник
- Колоректальний рак
- Як планується лікування
- Спілкування з вашою лікувальною бригадою
- Методи лікування раку кишечника
- Можливі побічні ефекти лікування
- Подальше спостереження
- Ваші почуття
- Як отримати відповідний догляд і підтримку
- Як може допомогти служба Macmillan
- Додаткова інформація українською мовою
- Посилання на джерела та слова подяки

Кишечник

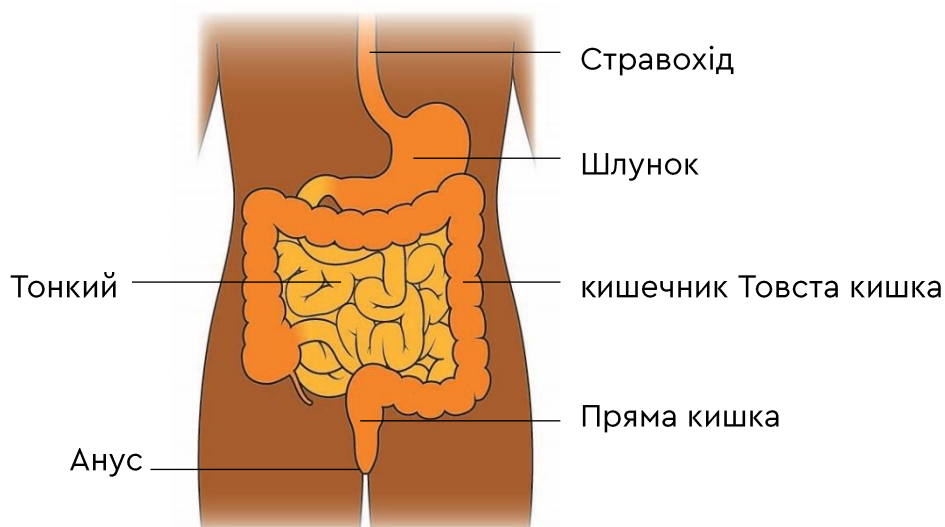
Кишечник є частиною системи травлення. Система травлення розщеплює продукти харчування та всмоктує поживні речовини з них, щоб організм міг отримувати користь із їжі.

Він складається з двох частин:

- тонкий кишечник,
- товстий кишечник.

Товстий кишечник має три частини. Зокрема, це:

- ободова кишка;
- пряма кишка;
- анус.

Колоректальний рак

Всі частини тіла складаються з крихітних клітин. Рак кишечника виникає тоді, коли клітини в кишечнику ростуть неконтрольовано та формують утворення, яке називається пухлиною.

Місце, де починає рости рак, є первинним раком. Первинний рак називається за місцем в організмі, де він почався, наприклад «рак кишечника».

Рак кишечника — це рак, що вражає товсту або пряму кишку. Рак кишечника також називають «колоректальний рак».

В деяких випадках ракові клітини з кишечника поширюються на інші частини тіла через кров та лімфатичну систему. Це називається вторинним раком.

Рак кишечника не є інфекційною хворобою та не може передаватись іншим людям.

Рак також може вражати тонкий кишечник або анус. Ці види раку лікують інакше, ніж колоректальний рак. У нас є інформація про ці види раку англійською мовою.

Лімфатична система

Лімфатична система допомагає захистити нас від інфекцій і хвороб. Вона складається з тонких трубок — лімфатичних судин. Ці судини з'єднуються з групами лімфатичних вузлів по всьому тілу.

Лімфатичні вузли розташовані поруч із товстою кишкою і прямою кишкою. Рак кишечника може поширитися на лімфатичні вузли, розташовані поруч із кишечником.

Стадії та ступені раку кишечника

Стадія раку вказує на те, якого він розміру і чи поширився на інші органи.

Ступінь раку вказує на те, наскільки швидко він може рости.

Як планується лікування

Ваша лікувальна бригада зустрінеться, щоб спланувати лікування, яке буде для вас найбільш ефективним. Після цього лікар або медсестра/медбрат обговорять із вами такі аспекти:

- стадія та ступінь раку;
- ваш загальний стан здоров'я;
- варіанти лікування та можливі побічні ефекти;
- ваша думку про наявні методи лікування.

Спілкування з вашою лікувальною бригадою

Дуже важливо обговорити будь-яке лікування з вашим лікарем.

В лікарні вам можуть надати перекладача. Якщо він потрібен, скажіть про це медсестрі/медбрату. Можливо, вам також захочеться запросити з собою когось, хто може говорити українською та англійською.

Після розмови з вами лікар попросить вас підписати форму на підтвердження того, що вам зрозуміло, що передбачає лікування і що ви погоджуєтесь його пройти. Ця процедура називається наданням згоди. Вам не проводитимуть лікування, якщо ви на нього не погодитесь.

Які запитання про лікування можна поставити

Ось кілька запитань, які ви, можливо, захочете поставити своїй онкологічній групі про своє лікування:

- Що означає мій діагноз?
- Яка у мене стадія та ступінь раку?
- Яким буде лікування?
- Які переваги, ризики та побічні ефекти в кожного з методів лікування?
- Як лікування позначиться на моєму повсякденному житті?
- З ким я можу поговорити про те, як я почуваюся?

Методи лікування раку кишечника

Серед методів лікування колоректального раку:

- оперативне втручання (хірургічна операція);
- лікарські препарати (хіміотерапія, таргетна терапія або імунотерапія);
- радіотерапія.

Часто застосовують декілька видів лікування, наприклад, операцію, а потім радіотерапію.

Оперативне втручання

Найпоширенішим способом лікування колоректального раку вважається хірургічна операція з метою видалення ракової пухлини.

Іноді на ранніх стадіях колоректального раку для видалення пухлини проводять операцію, яка називається локальною резекцією. Лікар видаляє пухлину за допомогою хірургічних інструментів, які вводить пацієнтові через задній прохід (анус). Хірургу не потрібно робити розтин на животі (в черевній порожнині).

В більшості випадків під час операції видаляється частина кишечника. Зазвичай хірург видаляє лімфовузли, розташовані поблизу ракової пухлини, оскільки в них могли проникнути ракові клітини.

Оперативне втручання може виконуватись як:

- **відкрите хірургічне втручання**, під час якого хірург видаляє пухлину через 1 великий розтин на тілі пацієнта;
- **малоінвазивна операція (лапароскопія)**, під час якої хірург виконує 4–5 невеликих розтинів, через які вводяться хірургічні інструменти для видалення ракової пухлини. Після малоінвазивної операції відновлення зазвичай відбувається швидше, ніж після відкритої.

Види хірургічних операцій для видалення раку товстої кишки

- Геміколектомія — видалення половини товстої кишки. Це може бути права або ліва сторона, залежно від того, де знаходиться рак.
- Сигмоїдна колектомія — видалення сигмовидної ободової кишки.

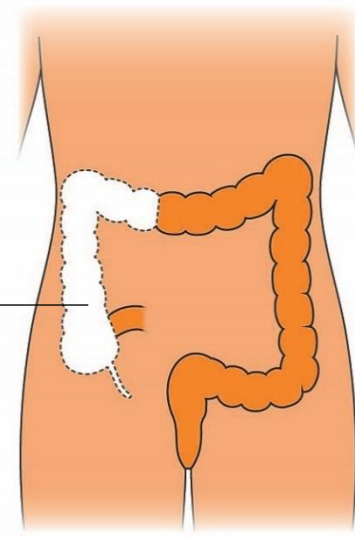
Після видалення ураженої раком частини кишечника хірург з'єднує обидва його кінці. В деяких випадках може виникнути необхідність видалити всю товсту кишку. Така операція називається тотальною колектомією. Ваш лікар розкаже про неї докладніше, якщо вам потрібен саме такий вид операції.

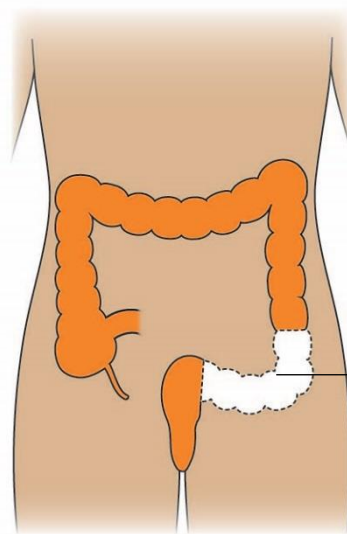
Видалена ділянка

Видалена ділянка

Лівостороння геміколектомія

Правостороння геміколектомія

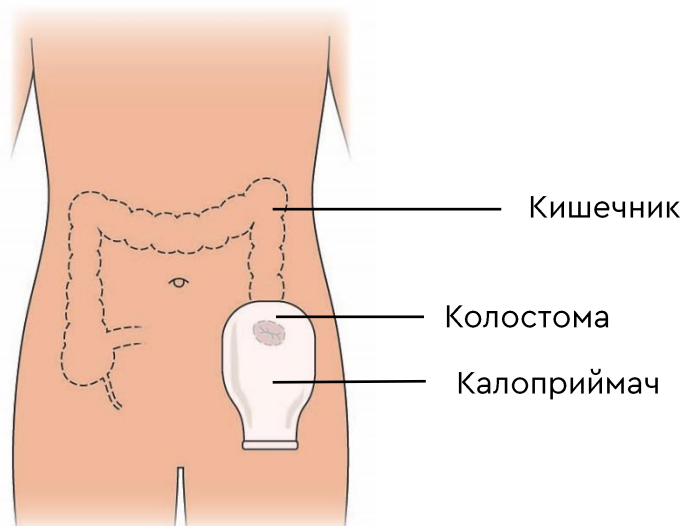

Видалена ділянка

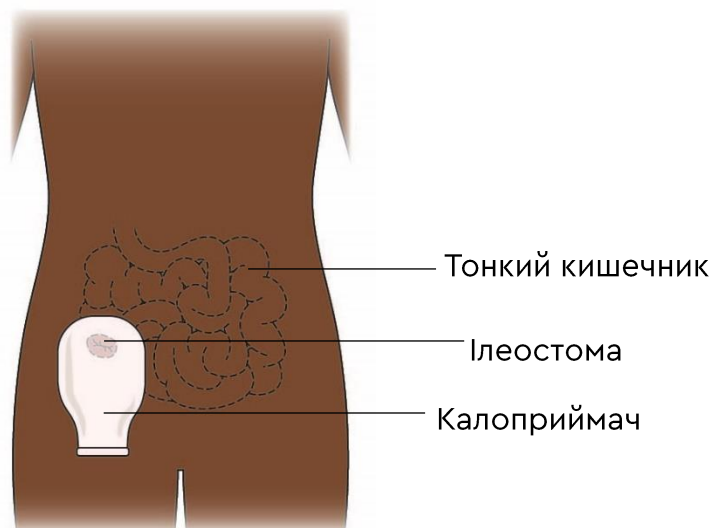
Сигмоїдна колектомія

Формування стоми

Іноді виникає необхідність формування стоми. Це сформована хірургічним шляхом ділянка кишки, виведена на поверхню живота (черевної порожнини). Кал виходитиме через стому в спеціальний мішок, закріплений на тілі (калоприймач). Ось, як це виглядає:

Стома та калоприймач (колостома)

Стома та калоприймач (ілеостома)

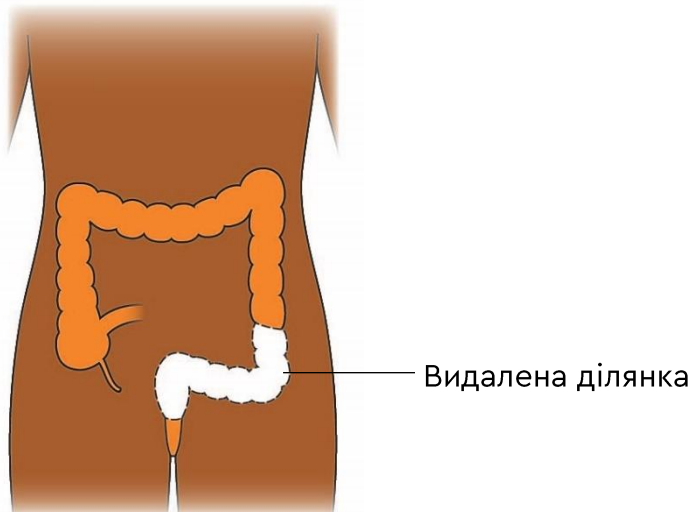
Медсестра/медбрат-стоматерапевт покаже вам, як доглядати за стоною, і надасть додаткові поради та інформацію. Медсестра/медбрат-стоматерапевт спеціалізується на догляді за стоною. Можливо, вам допоможе спілкування з іншими людьми, яким сформовано стому. Медсестра/медбрат може домовитись про таку зустріч. Медсестра/медбрат навчить вас доглядати за стоною вдома. Стома може бути потрібною лише протягом короткого часу після операції, поки не загоїться кишечник. Однак іноді вона залишається назавжди. Ваш лікар може сказати, чи потрібна вам стома, і протягом якого часу вона може у вас залишатись.

Види хірургічних операцій при раку прямої кишки

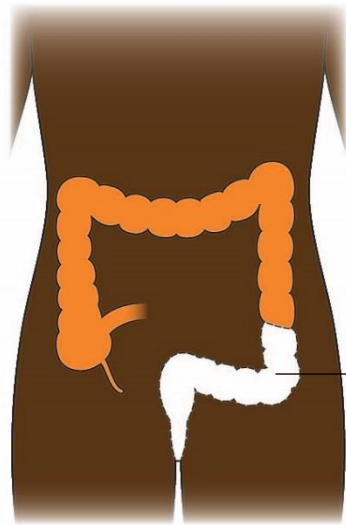
Якщо у вас початкова стадія раку прямої кишки, вам можуть провести операцію, яка називається локальна резекція. Зазвичай ракову пухлину можна видалити через задній прохід (анус). Це означає, що хірургу не доведеться робити розтин на животі.

Можливо, вам буде необхідна масштабніша операція з видалення ракової пухлини, частини жирової тканини та лімфатичних вузлів навколо прямої кишки. Є 2 типи таких хірургічних операцій:

- **передня резекція** — хірург видаляє ту частину прямої кишки, яка уражена раком, потім два кінці кишки з'єднують разом;
- **черевно-промежинна екстирпація** — зазвичай її проводять у разі раку поблизу ануса. Лікар видаляє пряму кишку та анус. Після такої операції формується постійна стома.

Передня резекція

Видалена ділянка.

Черечно-промежинна екстирпація

Інші види хірургічного втручання

Іноді рак блокує кишечник і зупиняє проходження калу. Це може викликати біль у животі та блювання. Лікар може ввести в кишечник маленьку трубку (що називається стентом), щоб розблокувати кишечник. В деяких випадках виникає необхідність видалення заблокованої частини кишечника шляхом оперативного втручання.

Якщо рак поширився на інші органи, наприклад печінку або легені, іноді може проводитись операція з його видалення.

У нас є більше інформації українською про хірургічну операцію та деякі побічні ефекти, що можуть у вас виникнути. З нею можна ознайомитися на сторінці macmillan.org.uk/translations

Хіміотерапія

Хіміотерапія передбачає використання протиракових препаратів для знищення ракових клітин. Зазвичай хіміотерапія не застосовується для лікування раку кишечника ранньої стадії. Хіміотерапія призначається:

- після хірургічної операції для зниження ризику повернення раку;
- перед хірургічною операцією для зменшення раку в розмірах та зниження ризику його повернення;
- в якості основного варіанту лікування раку, що поширився.

Препарати хіміотерапії можуть викликати побічні ефекти, через які ви погано почуватиметеся. Різні препарати можуть викликати різні побічні ефекти. Зокрема такі:

- підвищений ризик розвитку інфекції;
- відчуття втоми;
- нудота або блювання;
- діарея — випорожнення більше, ніж зазвичай, або рідкий чи водянистий кал;
- виразки в ротовій порожнині;
- втрата волосся.

Ваш лікар може розказати вам, які побічні ефекти у вас можуть виникнути й як їх подолати. Більшість побічних ефектів можна контролювати лікарськими препаратами. Майже всі побічні ефекти зникають після завершення хіміотерапії.

На нашому вебсайті є додаткова інформація про хіміотерапію українською мовою: [macmillan.org.uk/translations](https://www.macmillan.org.uk/translations)

Радіотерапія

Радіотерапія (або променева терапія) — це вплив на ракові клітини за допомогою жорсткого рентгенівського випромінювання. Зазвичай радіотерапія не застосовується для лікування раку товстої кишки, однак часто призначається для лікування раку прямої кишки.

Радіотерапія може проводитись перед операцією з видалення раку прямої кишки. Це може допомогти зменшити розмір ракової пухлини й полегшити її видалення, а також знизити ризик рецидиву (того, що рак прямої кишки повернеться).

Від променевої терапії до проведення операції зазвичай проходить не менше 6 тижнів. Радіотерапія може застосовуватись після операції, якщо є ймовірність якихось залишків раку.

Якщо рак прямої кишки поширився або повернувся, радіотерапія може застосовуватись для того, аби зменшити його в розмірах. Вона також допомагає долати симптоми, наприклад, біль.

Побічні ефекти радіотерапії раку прямої кишки:

- втома;
- зміни шкіри;
- зміни в роботі кишечника;
- зміни в роботі сечового міхура.

У нас є більше інформації українською про радіотерапію та деякі побічні ефекти, що можуть у вас виникнути. З нею можна ознайомитися на сторінці macmillan.org.uk/translations

Хіміопроменева терапія

Якщо у вас рак прямої кишки, вам можуть призначити хіміопроменеву терапію. У такому разі ви одночасно проходите хіміо- та радіотерапію. Таке лікування може бути ефективнішим, ніж хіміотерапія або радіотерапія окремо. Втім, поєднання методів може посилити побічні ефекти.

Таргетна терапія

Препарати таргетної терапії діють на певні речовини в раковій клітині або навколо неї, які допомагають їй рости та виживати. Іноді таргетну терапію призначають для лікування колоректального раку, що поширився на інші частини тіла.

Можливо, ви отримуватимете препарати таргетної терапії разом із хіміотерапією. Побічні ефекти можуть бути різними. Наприклад:

- сухість шкіри чи висипання;
- діарея;
- нудота;
- симптоми грипу.

Більшість побічних ефектів можна контролювати лікарськими препаратами, а після завершення лікування майже всі побічні ефекти зникають.

Імунотерапія

Імунотерапевтичні препарати можуть знаходити й руйнувати ракові клітини за допомогою ресурсів імунної системи. Їх можуть призначати для лікування раку кишечника, що поширився на інші частини тіла.

Деякі побічні ефекти імунотерапії:

- діарея;
- зміни в стані шкіри;
- біль у суглобах;
- відчуття втоми.

Можливі побічні ефекти лікування

Зміни в кишечнику

Після лікування кишечник деякий час може працювати не так, як раніше. У вас може бути:

- діарея;
- потреба випорожнюватись частіше;
- недостатній позив до випорожнення;
- анальний біль.

Як правило, з часом ці ефекти проходять. Якщо у вас з'явилися такі побічні ефекти, або якщо вони не послаблюються, скажіть про це лікарю або медсестрі/медбрату. Вони можуть дати вам пораду та ліки, що полегшать ваш стан.

Захист шкіри

Через рідкий або водянистий кал шкіра навколо ануса може боліти.

Допоможуть такі поради:

- Шкіра навколо заднього проходу має бути чистою та сухою.
- Користуйтеся вологими серветками без ароматизаторів, оскільки вони м'якші за звичайний туалетний папір.
- Використовуйте прокладки та бар'єрні серветки або спреї для захисту шкіри. Профільна медсестра/медбрат може порадити вам, якими прокладками та кремами користуватися.
- Носіть бавовняну білизну, щоб шкіра залишалась сухою та прохолодною.

Зміни в раціоні харчування

Ваша лікувальна бригада може порадити вам дотримуватися певної дієти, поки ваш кишечник відновлюється після операції.

У перші кілька днів після операції вам може бути рекомендована дієта з низьким вмістом клітковини. Серед продуктів із низьким вмістом клітковини: білий хліб, білі макаронні вироби або прості крекери, очищені фрукти та овочі.

Прийом їжі в певний час допоможе вашому кишечнику працювати краще. Можливо, вам буде простіше їсти кілька разів на день невеликими порціями, а не 1–2 рази на день великими порціями.

Якщо проблеми з обмеженнями в харчуванні не зникають, поговоріть із медсестрою/медбратом або лікарем.

Тривожність

Почуття тривоги або занепокоєння може призвести до того, що ваш кал стає більш рихлим. Якщо ви навчитеся розслаблятися, це допоможе вашому кишечнику нормалізувати роботу. Це також корисно для вашого загального стану здоров'я.

Картка Macmillan для відвідування туалетів

Ви можете побоюватися виходити з дому, переживаючи, що вам, можливо, терміново буде потрібно в туалет. Корисно було б мати з собою картку Macmillan для безкоштовного відвідування туалету. Її можна пред'являти в таких місцях, як магазини, офіси та кафе. Сподіваємось, що картка допоможе вам потрапити до туалету, однак це може спрацювати не всюди.

Картка доступна тільки англійською мовою, на ній написано: «Через лікування раку мені терміново потрібен туалет. Чи можете ви мені, будь ласка, допомогти?» (due to my cancer treatment I need urgent access to a toilet. Please can you help?)

Щоб отримати картку, зателефонуйте на гарячу лінію Macmillan з надання підтримки за номером 0808 808 00 00.

Також її можна замовити на сайті orders.macmillan.org.uk.

Ви можете користуватись туалетами для людей з інвалідністю. Там є раковина й достатньо місця, щоб перевдягнутись. Іноді такі туалети зачинені. Ключ до таких туалетів можна придбати в організації [Disability Rights UK](https://www.disabilityrightsuk.org).

Додаткова інформація про побічні ефекти

У нас є більше інформації про втому та проблеми з харчуванням, яка може бути корисною для вас. З цією інформацією можна ознайомитися за посиланням macmillan.org.uk/translations.

Подальше спостереження

Після завершення лікування ви регулярно проходите огляди, а також, можливо, обстеження. Зазвичай це триває до 5 років.

Якщо між оглядами ви помітите будь-які нові симптоми, якнайшвидше повідомте про це свого терапевта, лікаря-онколога або медсестру/медбрата.

Ваші почуття

Інформація про те, що у вас рак, може вас приголомшити. Ви можете переживати багато різних емоцій. Немає правильних або неправильних почуттів. Є багато способів опанувати себе. Може допомогти розмова з близьким другом або кимось із рідних. Також може допомогти ваш лікар або медсестра.

Як отримати відповідний догляд і підтримку

Якщо ви хворі на рак і не розмовляєте англійською, вас може непокоїти, що це позначиться на лікуванні раку та догляді за вами. Однак спеціалісти вашої лікувальної бригади мають надавати допомогу, підтримку та інформацію відповідно до ваших потреб.

Ми знаємо, що інколи люди можуть стикатися з додатковими труднощами при отриманні відповідної підтримки. Наприклад, якщо ви працюєте або маєте родину, вам може бути складно знаходити час для відвідування лікарні. Ви також можете турбуватися про гроші та транспортні витрати. Усе це може викликати стрес, і впоратися з цим може бути важко.

Ми також надаємо хворим на рак гранти від Macmillan. Це одноразові виплати, які можна використовувати для оплати паркування біля лікарні, вартості проїзду, послуг із догляду за дитиною або рахунків на опалення.

Як може допомогти служба Macmillan

Співробітники Macmillan знають, як діагностування раку може кардинально змінити все життя людини, тому ми завжди готові прийти вам на допомогу.

Гаряча лінія Macmillan із надання підтримки

У нас є перекладачі, отже ви зможете поговорити з нами українською мовою. Просто скажіть англійською, яку мову ви хочете використовувати.

Ми можемо допомогти з вирішенням медичних питань, надати інформацію про фінансову підтримку або просто вислухати, якщо вам треба з кимось поговорити. Безкоштовна конфіденційна телефонна лінія працює без вихідних з 8:00 до 20:00.

Телефонуйте за номером 0808 808 00 00.

Сайт Macmillan

Наш сайт містить багато інформації про рак англійською мовою. Крім того, додаткова інформація іншими мовами розміщена за посиланням macmillan.org.uk/translations.

Ми також можемо організувати переклад саме для вас. Напишіть нам на адресу електронної пошти informationproductionteam@macmillan.org.uk про те, що вам потрібно.

Інформаційні центри

Наші центри з надання інформації та підтримки працюють у лікарнях, бібліотеках і громадських центрах. Відвідайте один із них, щоб отримати необхідну інформацію та поговорити з кимось особисто. Знайдіть найближчий до вас центр на сторінці macmillan.org.uk/informationcentres або зателефонуйте нам за номером 0808 808 00 00.

Сторінка 13 з 29 Інформаційний бюлетень Macmillan, 2024 р.: Колоректальний рак

Місцеві групи підтримки

У групі підтримки ви можете поспілкуватися з іншими людьми, хворими на рак. Дізнайтеся про групи підтримки, що працюють у вашому районі, на сторінці macmillan.org.uk/supportgroups або зателефонуйте нам за номером 0808 808 00 00.

Онлайн-спільнота Макміллан (Macmillan)

Поспілкуватися з іншими людьми, які зіткнулися з раком, ви можете також на сторінці macmillan.org.uk/community

Ви можете зробити це будь-коли, вдень і вночі. Ви можете поділитися своїм досвідом, поставити запитання або просто почитати повідомлення інших людей.

Додаткова інформація українською мовою

У нас є інформація українською мовою за такими темами:

Долання труднощів, пов'язаних із раком

- Рак і коронавірус
- Лікування раку у Великій Британії
- Отримання пільг у разі захворювання на рак
- Проблеми харчування та рак
- Наприкінці життя
- Медична допомога для біженців і шукачів притулку
- Правильне харчування
- Допомога з витратами в разі захворювання на рак
- Якщо у вас діагностували рак
- Люди ЛГБТК+ і рак
- Сепсис і рак
- Побічні ефекти лікування раку
- Слабкість (втома) та рак

Види раку

- Рак молочної залози
- Рак шийки матки
- Рак товстого кишечника
- Рак легенів
- Рак простати

Методи лікування

- Хіміотерапія
- Променева терапія
- Хірургічна операція

Щоб ознайомитися з цією інформацією, перейдіть за посиланням macmillan.org.uk/translations

Посилання на джерела та слова подяки

Цей матеріал був написаний і відредагований командою зі створення інформаційних матеріалів про рак організації Макміллан Кенсер Саппорт (Macmillan Cancer Support). Його переклали українською мовою в бюро перекладів.

Наведена інформація базується на наших матеріалах стосовно колоректального раку, які доступні на нашому сайті англійською мовою.

Цю інформацію перевірили відповідні експерти й затвердив наш старший медичний редактор — д-р Пол Рос (Paul Ross), консультуючий лікар-онколог.

Також висловлюємо вдячність людям, хворим на рак, які перевірили цю інформацію.

Усі наші матеріали базуються на максимально достовірних наявних даних. Щоб отримати додаткову інформацію про використані джерела, зверніться до нас за адресою електронної пошти

informationproductionteam@macmillan.org.uk

Переглянуто: 2024 р. Наступний запланований перегляд: 2027 р.

MAC15136_Ukrainian_E04

Ми докладаємо максимальних зусиль для того, щоб інформація, яку ми надаємо, була точною та актуальною, однак не варто покладатися виключно на неї замість отримання професійної консультації спеціаліста з урахуванням вашої конкретної ситуації. Наскільки це дозволено законом, Macmillan не несе відповідальності за використання інформації, що міститься в цій публікації, або сторонньої інформації чи сайтів, що використані або згадуються в ній.

© Macmillan Cancer Support, 2024 р., благодійна організація, зареєстрована в Англії та Уельсі (261017), Шотландії (SC039907) та на о. Мен (604). Також здійснює діяльність у Північній Ірландії. Компанія з відповідальністю, обмеженою гарантіями її учасників, зареєстрована в Англії та Уельсі під № 2400969. Зареєстрована на о. Мен під № 4694F. Юридична адреса: 3rd Floor, Bronze Building, The Forge, 105 Sumner Street, London, SE1 9HZ. Номер платника ПДВ: 668265007

Bowel cancer: English

This information is about bowel cancer and treatments for bowel cancer.

If you have any questions about this information, ask your doctor or nurse at the hospital where you are having treatment.

You can also call Macmillan Cancer Support on freephone 0808 808 00 00, 7 days a week, 8am to 8pm. We have interpreters, so you can speak to us in your own language. When you call us, please tell us in English which language you need.

There is more cancer information in your language and other languages at macmillan.org.uk/translations

This information is about:

- The bowel
- Bowel cancer
- How treatment is planned
- Talking to your healthcare team
- Treatments for bowel cancer
- Possible side effects of your treatment
- Follow up
- Your feelings
- Getting the right care and support for you
- How Macmillan can help you
- More information in your language
- References and thanks

The bowel

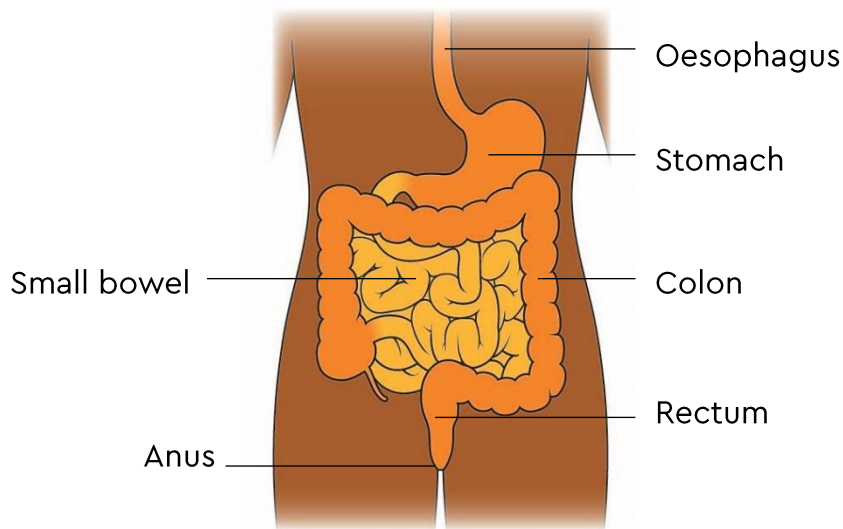
The bowel is part of the digestive system. The digestive system breaks down and absorbs food so that the body can use it.

The bowel has 2 parts:

- the small bowel
- the large bowel.

The large bowel has three parts. These are:

- the colon
- the rectum
- the anus.

Bowel cancer

All parts of the body are made up of tiny cells. Bowel cancer happens when the cells in the bowel grow in an uncontrolled way and form a lump called a tumour.

The place where the cancer first begins to grow is the primary cancer. The primary cancer is named after the place in the body where it started, for example bowel cancer.

Bowel cancer is cancer that affects the colon or the rectum. Bowel cancer is also called colorectal cancer.

Sometimes, bowel cancer cells spread to other parts of the body through the blood and the lymphatic system. This is called secondary cancer.

Bowel cancer is not infectious and cannot be passed on to other people.

Cancer can also affect the small bowel or the anus. These cancers are treated differently to bowel cancer. We have information in English about these types of cancer.

The lymphatic system

The lymphatic system helps protect us from infection and disease. It is made up of fine tubes called lymphatic vessels. These vessels connect to groups of small lymph nodes throughout the body.

There are lymph nodes close to the colon and rectum. Bowel cancer can spread to the lymph nodes close to the bowel.

Stages and grades of bowel cancer

The stage of a cancer means how big it is and if it has spread.

The grade of a cancer is how quickly the cancer may grow.

How treatment is planned

Your healthcare team will meet to plan the best treatment for you. Your doctor or nurse will then talk to you about:

- the stage and grade of the cancer
- your general health
- the treatments and possible side effects
- what you think about the available treatments.

Talking to your healthcare team

It is important to talk about any treatment with your doctor.

Your hospital can arrange an interpreter for you. Let your nurse know if you need one. You may also want to take someone with you who can speak your language and English.

After talking with you, your doctor will usually ask you to sign a form to show that you understand what the treatment means and that you agree to having it. This is called giving your consent. You will not be given treatment unless you have agreed to it.

Questions to ask about your treatment

Here are some questions you might want to ask your cancer team about your treatment:

- What does my diagnosis mean?
- What is the stage and grade of the cancer?
- What will my treatment be?
- What are the benefits, risks and side effects of each treatment?
- How will the treatment affect my daily life?
- Who can I talk to about how I am feeling?

Treatments for bowel cancer

Treatments for bowel cancer include:

- an operation (surgery)
- drugs (chemotherapy, targeted therapy or immunotherapy)
- radiotherapy

Many people have more than one type of treatment, such as an operation and then chemotherapy or radiotherapy.

Surgery

An operation to remove the cancer is the most common treatment for bowel cancer.

Sometimes, very small early-stage bowel cancers can be removed with an operation called a local resection. This is where they remove the cancer using surgical tools passed through the anus. The surgeon does not need to make a cut in the tummy (abdomen).

Most people will have an operation to remove part of the bowel. The surgeon will usually remove the lymph nodes that are near the cancer. This is because cancer cells can spread to lymph nodes near the cancer.

You may have your operation as:

- **open surgery** – this is when the surgeon makes 1 large cut before removing the cancer.
- **keyhole (laparoscopic) surgery** – this means the surgeon makes 4 or 5 small cuts. They put surgical tools through the cuts to remove the cancer. You usually recover more quickly from keyhole surgery than from open surgery.

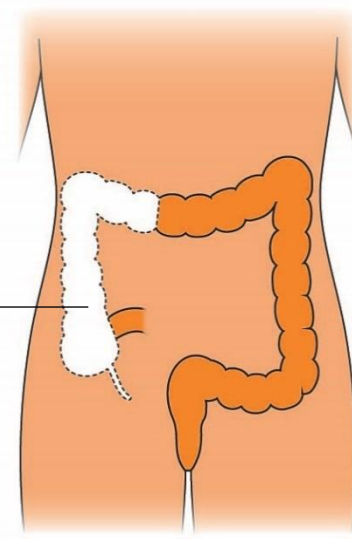
Types of operation for colon cancer

- **Hemi-colectomy** – half of the colon is removed. This may be the right or left side, depending on where the cancer is.
- **Sigmoid colectomy** – the sigmoid colon is removed.

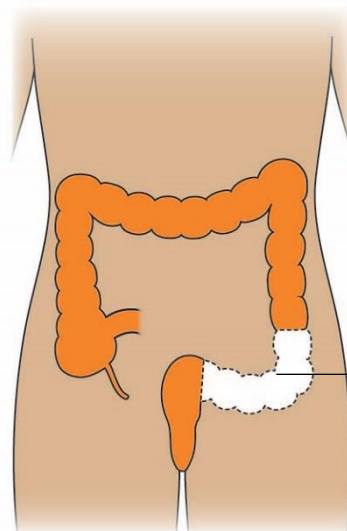
After removing the part of the bowel where the cancer is, the surgeon joins the two ends of the bowel together. Some people may need to have all the colon removed. This is called a total colectomy. Your doctor will tell you more about this if you need this type of operation.

Left hemi-colectomy

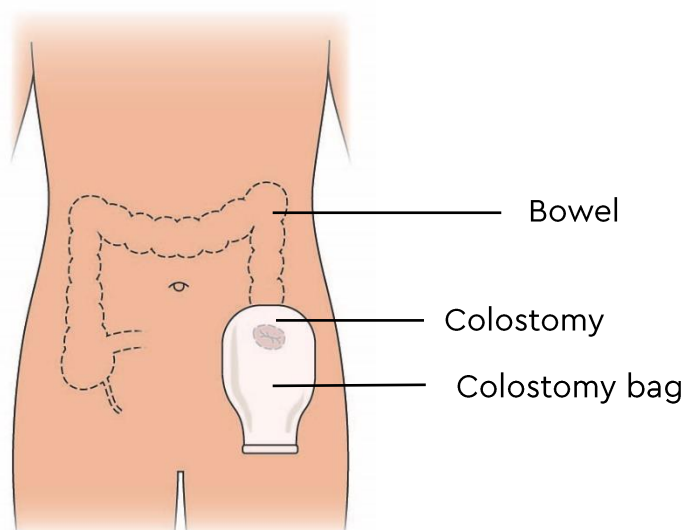
Right hemi-colectomy

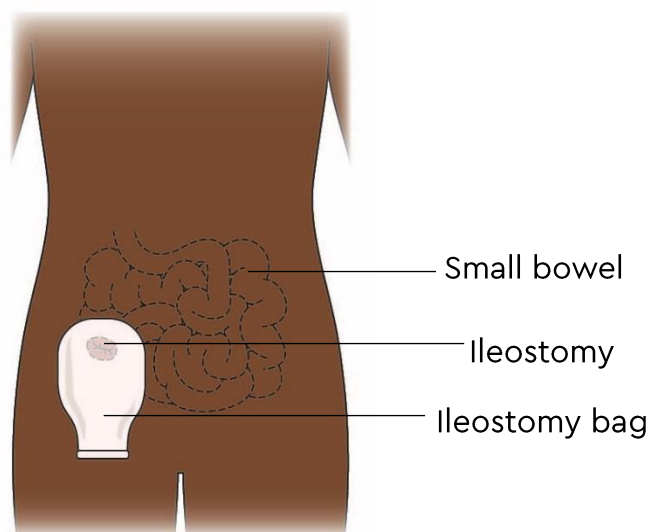
Sigmoid colectomy

Stomas

Some people need to have a stoma. This is when the surgeon connects the end of the bowel to the surface of the tummy (abdomen). You will pass poo (stools) out through the stoma into a special bag you wear. There are different types:

Stoma and stoma bag (colostomy)

Stoma and stoma bag (ileostomy)

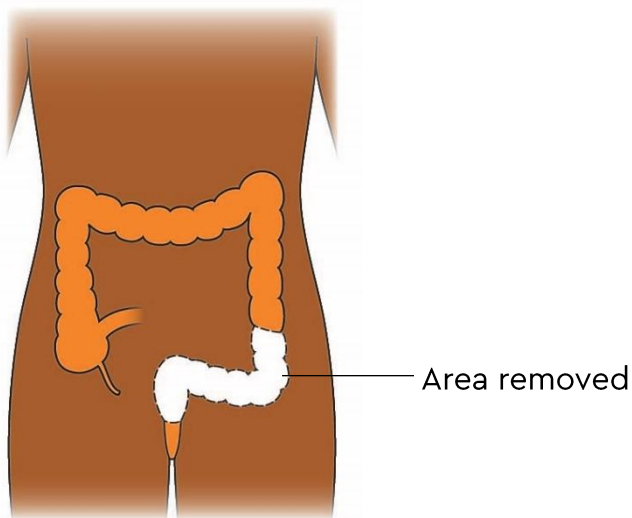
A stoma nurse will show you how to look after the stoma and give you more advice and information. A stoma nurse is a nurse who specialises in stoma care. You may find it helps to talk to someone who has a stoma. Your nurse may be able to arrange this for you. Your nurse will teach you how to manage your stoma at home. You may only need a stoma for a short time after an operation, to allow the bowel to heal. But sometimes it will be permanent. Your doctor can tell you if you may need a stoma and how long you may have it for.

Types of operation for rectal cancer

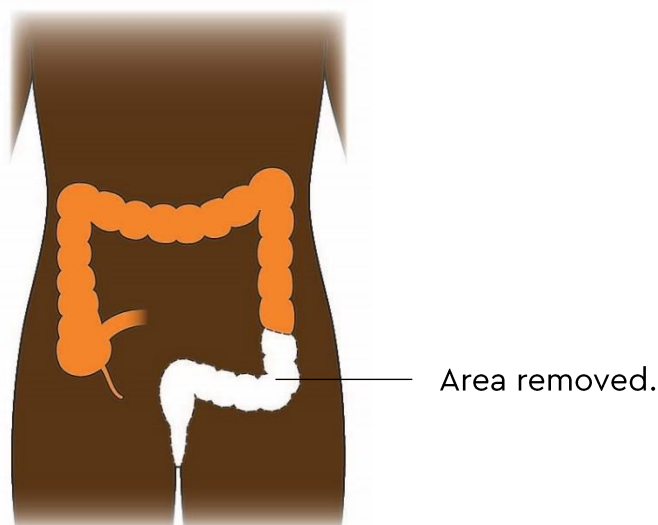
If you have a very small rectal cancer, you may have an operation called a local excision. The cancer can usually be removed through the anus. This means the surgeon does not have to make a cut in your tummy.

You may need a larger operation to remove the cancer and some of the fatty tissue and the lymph nodes around the rectum. There are 2 types of operation:

- **Anterior resection** – the surgeon removes the part of the rectum that is affected by the cancer. They join the two ends of the bowel together.
- **Abdominal perineal resection** – this is usually used for cancers near the anus. The doctor removes the rectum and anus. After this operation, you will have a permanent stoma.

Anterior resection

Abdominal perineal resection

Other types of surgery

Sometimes, the cancer blocks the bowel and stops poo from passing through. This can cause tummy pain and vomiting. The doctor may put a small tube called a stent into the bowel to keep it open. Some people may need to have the blocked part of the bowel removed during an operation.

If the cancer has spread to another part of the body, such as the liver or lungs, you can sometimes have an operation to remove it.

We have more information in your language about surgery and some of the side effects you may have on our website, visit [macmillan.org.uk/translations](https://www.macmillan.org.uk/translations)

Chemotherapy

Chemotherapy uses anti-cancer drugs to destroy cancer cells. You do not usually need chemotherapy for early-stage bowel cancer. Chemotherapy may be given:

- after surgery to reduce the risk of cancer coming back
- before surgery, to shrink the cancer and reduce the risk of it coming back
- as the main treatment for cancer that has spread.

Chemotherapy drugs can cause side effects that make you feel unwell. Different drugs can cause different side effects. These include:

- being more likely to get an infection
- feeling tired
- feeling sick or being sick
- diarrhoea – passing more poo than usual, or loose or watery poo
- a sore mouth
- hair loss.

Your doctor can talk to you about the side effects you may have and how to manage them. Most side effects can be controlled with drugs. Most side effects go away when chemotherapy is over.

We have more information about chemotherapy in your language on our website, visit [macmillan.org.uk/translations](https://www.macmillan.org.uk/translations)

Radiotherapy

Radiotherapy uses high-energy x-rays to destroy the cancer cells. You do not usually have radiotherapy for colon cancer. It is a common treatment for rectal cancer.

You may have radiotherapy before an operation to remove rectal cancer. It can make the cancer smaller and easier to remove and reduce the risk of the rectal cancer coming back.

After the radiotherapy, you usually wait at least 6 weeks before having surgery. Radiotherapy may be used after an operation if there is a chance that some cancer remains.

If rectal cancer has spread or comes back, you may have radiotherapy to make it smaller. It can also help with symptoms, such as pain.

Side effects of radiotherapy for rectal cancer include:

- tiredness
- changes to your skin
- bowel changes
- bladder changes.

We have more information in your language about radiotherapy and some of the side effects you may have on our website, visit [macmillan.org.uk/translations](https://www.macmillan.org.uk/translations)

Chemoradiation

If you have a rectal cancer, you may have chemoradiation. This is when you have chemotherapy and radiotherapy at the same time. It can work better than having either chemotherapy or radiotherapy on their own. Having the treatments together can make the side effects worse.

Targeted therapy

Targeted therapy drugs target something in or around a cancer cell that is helping it grow and survive. Targeted therapies are sometimes used to treat bowel cancers that have spread to other parts of the body.

You may have a targeted therapy drug with chemotherapy. Side effects can vary. They may include:

- dry skin or a rash
- diarrhoea
- feeling sick
- flu symptoms.

Most side effects can be controlled with drugs and go away when treatment is over.

Immunotherapy

Immunotherapy drugs use the immune system to find and attack cancer cells. They may be used to treat bowel cancer that has spread to other parts of the body.

Side effects of immunotherapy include:

- diarrhoea
- skin changes
- joint pains
- feeling tired.

Possible side effects of your treatment

Bowel changes

After treatment, your bowel may work differently for a while. You may:

- have diarrhoea
- need to poo more often
- not get much warning when you need to poo
- have a sore bottom.

These usually improve over time. Tell your doctor or nurse if you have these side effects or if they do not improve. They can give you advice and medicines to help.

Protect your skin

Having loose or watery poo can make the skin around your bottom sore. These tips may help:

- Keep the skin around your bottom clean and dry.
- Use unperfumed wet wipes as they are softer on your skin than toilet paper.
- Use pads and barrier wipes or sprays to help protect your skin. A specialist nurse can advise you about pads and creams to use.
- Wear cotton underwear to keep your skin dry and cool.

Diet changes

Your healthcare team may advise you to follow a specific diet while your bowel recovers from surgery.

For the first few days after surgery, you may be advised to eat a low-fibre diet. Low fibre foods include white bread, white pasta or plain crackers, peeled fruit and vegetables.

Eating at regular times will help your bowel to work more regularly. You may find it easier to eat several small meals a day instead of 1 or 2 large meals.

If you continue to have problems with what you can eat, speak to your nurse or doctor.

Anxiety

Feeling anxious or worried can make your poo looser. Learning how to relax may help your bowel to settle. It is also good for your general health.

Macmillan toilet card

You may worry about going out if you need to use a toilet urgently. It may help to carry a free Macmillan toilet card. You can show this in places such as shops, offices and cafes. We hope it will help you get access to a toilet but it may not work everywhere.

The card is only available in English and reads 'due to my cancer treatment I need urgent access to a toilet. Please can you help?'

You can get one by calling our Macmillan Support Line on 0808 808 00 00. Or you can order one at orders.macmillan.org.uk

You can also use disabled toilets. They have a wash basin and space to change your clothes. Disabled toilets are sometimes locked. You can buy a key from [Disability Rights UK](https://www.disabilityrightsuk.org/).

More information on side effects

We have more information about tiredness and eating problems which you may find helpful. You can find this information online at macmillan.org.uk/translations.

Follow up

After your treatment has finished, you will have regular check-ups and may also have tests. These usually continue for up to 5 years.

If you notice any new symptoms between check-ups, tell your GP, cancer doctor or nurse as soon as possible.

Your feelings

You may feel overwhelmed when you are told you have cancer. You may have many different emotions. There is no right or wrong way to feel. There are many ways to cope with this. Talking to a close friend or relative may help. Your doctor or nurse can help too.

Getting the right care and support for you

If you have cancer and do not speak English, you may be worried that this will affect your cancer treatment and care. But your healthcare team should offer you care, support and information that meets your needs.

We know that sometimes people may face extra challenges in getting the right support. For example, if you work or have a family it can be hard to find time to go to hospital appointments. You might also have worries about money and transport costs. All of this can be stressful and hard to cope with.

We also offer Macmillan Grants to people with cancer. These are one-off payments that can be used for things like hospital parking, travel costs, childcare or heating bills.

How Macmillan can help you

At Macmillan, we know how a cancer diagnosis can affect everything, and we are here to support you.

Macmillan Support Line

We have interpreters, so you can speak to us in your language. Just tell us, in English, the language you want to use.

We can help with medical questions, give you information about financial support, or be there to listen if you need someone to talk to. The free, confidential phone line is open 7 days a week, 8am to 8pm.

Call us on 0808 808 00 00.

Macmillan website

Our website has lots of information in English about cancer. There is also more information in other languages at macmillan.org.uk/translations

We can also arrange translations just for you. Email us at informationproductionteam@macmillan.org.uk to tell us what you need.

Information centres

Our information and support centres are based in hospitals, libraries and mobile centres. Visit one to get the information you need and speak with someone face to face. Find your nearest centre at macmillan.org.uk/informationcentres or call us on 0808 808 00 00.

Local support groups

At a support group, you can talk to other people affected by cancer. Find out about support groups in your area at macmillan.org.uk/supportgroups or call us on 0808 808 00 00.

Macmillan Online Community

You can talk to other people affected by cancer online at macmillan.org.uk/community

You can access it at any time of day or night. You can share your experiences, ask questions, or just read through people's posts.

More information in your language

We have information in your language about these topics:

Coping with cancer

- Cancer and coronavirus
- Cancer care in the UK
- Claiming benefits when you have cancer
- Eating problems and cancer
- End of life
- Healthcare for refugees and people seeking asylum
- Healthy eating
- Help with costs when you have cancer
- If you are diagnosed with cancer
- LGBTQ+ people and cancer
- Sepsis and cancer
- Side effects of cancer treatment
- Tiredness (fatigue) and cancer

Types of cancer

- Breast cancer
- Cervical cancer
- Large bowel cancer
- Lung cancer
- Prostate cancer

Treatments

- Chemotherapy
- Radiotherapy
- Surgery

To see this information, go to [macmillan.org.uk/translations](https://www.macmillan.org.uk/translations)

References and thanks

This information has been written and edited by Macmillan Cancer Support's Cancer Information Development team. It has been translated into this language by a translation company.

The information included is based on our colon cancer and rectal cancer content available in English on our website.

This information has been reviewed by relevant experts and approved by Senior Medical Editor Dr Paul Ross, Consultant Medical Oncologist.

Thanks also to the people affected by cancer who reviewed this information.

All our information is based on the best evidence available. For more information about the sources we use, please contact us at informationproductionteam@macmillan.org.uk

Content reviewed: 2024

Next planned review: 2027

MAC15136_English_E04

We make every effort to ensure that the information we provide is accurate and up-to-date but it should not be relied upon as a substitute for specialist professional advice tailored to your situation. As far as is permitted by law, Macmillan does not accept liability in relation to the use of any information contained in this publication or third-party information or websites included or referred to in it.

© Macmillan Cancer Support 2024, registered charity in England and Wales (261017), Scotland (SC039907) and the Isle of Man (604). Also operating in Northern Ireland. A company limited by guarantee, registered in England and Wales company number 2400969. Isle of Man company number 4694F. Registered office: 3rd Floor, Bronze Building, The Forge, 105 Sumner Street, London, SE1 9HZ. VAT no: 668265007

